

مدل معادلات ساختاری صمیمیت زناشویی در زنان افسرده: نقش بخشودگی، رضایت و ویژگی‌های شخصیتی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۵/۲۵ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۰۳

خلاصه

مقدمه: مشکلات مربوط به صمیمیت زناشویی در افراد افسرده، یکی از معضلات اساسی در روابط زوجین به شمار می‌آید. هدف این مطالعه، بررسی مدل‌یابی صمیمیت زناشویی بر اساس بخشودگی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری ویژگی‌های شخصیتی در زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی بود.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی مراجعه‌کننده به مراکز روانشناسی و خدمات درمانی وابسته به بهزیستی و سازمان نظام روانشناسی استان تهران در سال ۱۴۰۳ بود، که جهت گزینش نمونه پژوهش به روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۲۰۰ نفر که در پرسشنامه افسردگی بک و همکاران (۱۹۹۶) نمره بالاتر از ۲۹ کسب کردند انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های افسردگی (بک و همکاران، ۱۹۹۶)، صمیمیت زناشویی (باگاروزی، ۲۰۰۱)، مقیاس سنجش بخشودگی (پولارد و اندرسون، ۱۹۹۸)، پرسشنامه رضایت زناشویی (اولسون، ۱۹۹۸) و پرسشنامه پنج عامل بزرگ شخصیتی (گلدبرگ، ۱۹۹۹) استفاده شد.

نتایج: یافته‌ها نشان داد بین بخشودگی، رضایت زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی و مولفه‌های برونگرایی، گشودگی به تجربه، مسئولیت‌پذیری و باوجدان بودن با صمیمیت زناشویی رابطه مثبت و معنادار و بین روان‌رنجورخویی با صمیمیت زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین صمیمیت زناشویی بر اساس بخشودگی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری ویژگی‌های شخصیتی در زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی پیش‌بینی می‌شود.

نتیجه‌گیری: با توجه به برازش مطلوب مدل انجام شده پیشنهاد می‌شود این مطالعه برای شناسایی عوامل مرتبط با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل با نشانگان افسردگی استفاده شود.

کلمات کلیدی: بخشودگی، رضایت زناشویی، صمیمیت زناشویی، نشانگان افسردگی، ویژگی‌های شخصیتی

فاطمه مهناز مشایخ^۱

افسانه بوستان^{*}

فریده دوکانه ای فرد^۱

^۱گروه مشاوره، واحد روده‌ن، دانشگاه آزاد اسلامی، روده‌ن، ایران.

نویسنده مسئول: دکتر افسانه بوستان، گروه مشاوره، واحد روده‌ن، دانشگاه آزاد اسلامی، روده‌ن، ایران.

Email: afsaneh.boostan@iau.ac.ir

مقدمه

ازدواج یکی از تجربه‌های مهمی است که زندگی فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۱). زندگی زناشویی زن و مرد با ازدواج و تشکیل خانواده شروع می‌شود. ازدواج به عنوان مهم‌ترین و عالی‌ترین رسم اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی و امنیتی افراد بزرگسال است (۲). در صورتی که یکی از زوجین دچار مشکلات روانشناختی باشد رابطه بین زوجین نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرد. احساس غم و ناراحتی که در حالت شدید با افسردگی همراه است به نحو نامطلوبی رابطه بین زن و شوهر را دست‌خوش تغییراتی می‌کند (۳). احساس افسردگی در افراد می‌تواند مشکلات بسیاری از جمله نقص در رابطه را ایجاد کند (۴). در صورتی که یکی از زوجین مشکلات خلقی را تجربه کند این نهاد تحت تأثیر قرار می‌گیرد. در مواقعی که زوجین در زندگی خود عدم ثبات و مشکلات خلقی را تجربه می‌کنند، تعارضاتی را نیز در زندگی مشترک خود تجربه می‌کنند یکی از این مشکلات اختلال در صمیمیت زناشویی است (۵-۶).

صمیمیت به عنوان یک نیاز اساسی انسانی، و یک فرآیند مهم در توسعه روابط عاطفی واقعی شناخته می‌شود. این فرآیند تعاملی، پویا و چندبعدی است که شامل ابعاد مختلفی می‌باشد (۷). همچنین صمیمیت زناشویی به معنای ارتباط نزدیک و دوستانه است که نیازمند آگاهی، درک عمیق و قبولی از طرف هر دو طرف می‌باشد (۸). در دیدگاه باگاروزی (۲۰۰۱) ابعاد صمیمیت شامل بعد عاطفی، روان‌شناختی، عقلانی، جنسی، بدنی، معنوی، اجتماعی-تفریحی، زیباشناختی و صمیمیت زمانی در روابط زوجین است. از سویی دیگر زوجینی که صمیمیت زناشویی بیشتری دارند به واسطه روابط اجتماعی، عاطفی و جنسی رضایت‌بخشی که دارند، به تأمین سلامت جسمانی و عاطفی می‌تواند موجب ایجاد دامنه‌ای از مشکلات رفتاری و هیجانی شود (۹). صمیمیت در خانواده باعث ارضای بسیاری از نیازهای روانشناختی اعضا می‌شود (۱۰-۱۱). افسردگی در زنان متأهل می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر صمیمیت زناشویی داشته

باشد. این اختلال معمولاً باعث کاهش اعتماد به نفس، تغییر در میل جنسی و ایجاد احساس تنهایی می‌شود که در نتیجه می‌تواند ارتباطات عاطفی و جسمی را تحت شعاع قرار دهد (۱۲). همچنین، زنان مبتلا به افسردگی ممکن است از بیان احساسات خود منصرف شوند و در نتیجه، فضای زناشویی را تنگ‌تر و سردتر کنند. این مسأله ممکن است به دوری و فاصله عاطفی بین زوجین منجر شود و کیفیت رابطه زناشویی را به شدت کاهش دهد (۱۳). از جمله عواملی که می‌تواند با صمیمیت زوجین در ارتباط باشد و در این پژوهش به آن پرداخته شد بخشودگی رفتارهای بخشندگی می‌تواند با ایجاد تغییرات مثبت در پویایی روابط زناشویی، امکان رشد شخصی و بین فردی را در زوجین فراهم کند (۲۲). همچنین پژوهش‌ها نشان داده است، افرادی که قادر به بخشش همسر خود هستند به تقدس رابطه زناشویی معتقدند و این توانایی بخشش همسر، به استحکام بیشتر رابطه زناشویی و افزایش صمیمیت میان زوجین می‌انجامد (۲۳). بخشودگی زناشویی در افراد افسرده می‌تواند به عنوان یک ابزار حیاتی برای بهبود روابط عمل کند، اما در عین حال، افسردگی ممکن است احساس خشم و نارضایتی را تشدید کند و روند بخشودگی را سخت‌تر کند (۱۴). این امر می‌تواند منجر به کاهش صمیمیت زناشویی شود، زیرا احساسات منفی و عدم ارتباط عاطفی می‌تواند فاصله‌های عمیق‌تری بین زوجین ایجاد کند (۶).

رضایت زناشویی به معنای انطباق بین انتظاراتی می‌باشد که افراد از زندگی زناشویی و تجربه خود کسب می‌کنند. رضایت زناشویی از عوامل مهم مؤثر بر سلامت و شاخصی مهم از خشنودی از زندگی است (۲۴). افزایش رضایت زناشویی موجب ارتقای سلامت روانی، عزت نفس، تقویت حس همکاری و افزایش خشنودی از زندگی در زوجین می‌شود (۲۵). رضایت زناشویی در افراد افسرده معمولاً پایین‌تر از افراد غیر افسرده است، زیرا احساس ناامیدی و خستگی عاطفی می‌تواند توانایی آنها در برقراری ارتباط مؤثر را تحت تأثیر قرار

دهد. این کاهش رضایت می‌تواند منجر به تضعیف صمیمیت زناشویی شود، به ویژه زمانی که افراد افسرده از ابراز احساسات و نیازهای خود خودداری می‌کنند (۲۴).

با توجه به اینکه افسردگی در زنان می‌تواند صمیمیت زناشویی را دست‌خوش تغییراتی کند از این‌رو می‌توان انتظار داشت که عوامل بنیادی فردی نیز می‌تواند در رابطه بین مولفه‌های روانشناختی نقش مهمی ایفا کند. لذا انتظار می‌رود که ویژگی‌های شخصیتی در زنان متأهل با نشانگان افسردگی می‌تواند در رابطه بین بخشودگی، رضایت زناشویی و صمیمیت زناشویی نقش مهمی ایفا کند و این رابطه را تحت تأثیر قرار دهد (۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱). به عبارتی نظریه‌ها و دیدگاه‌های مختلف ویژگی‌های شخصیتی را به عنوان عامل بنیادی و اثرگذار بر مؤلفه‌های روانشناختی مطرح کردند. نظریه آیزنگ به عنوان یکی از نظریه‌های شخصیتی مطرح است که هدف آن بررسی کردن تفاوت‌های فردی و شخصیتی است. وی در دسته‌بندی ویژگی‌های شخصیتی که مطرح می‌کند عوامل زیستی را به عنوان عوامل مهم مطرح می‌کند. به گونه‌ای که دوسوم ویژگی‌های شخصیتی با عوامل زیستی در ارتباط است. اما نمی‌توان نقش عوامل محیطی را کتمان کرد (۳۲)، در مطالعات گلدبرگ نیز صفات شخصیتی به پنج بعد روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، وظیفه‌شناسی و توافق‌پذیری (گلدبرگ، ۱۹۹۹) (۳۳) تقسیم می‌شود. به عبارتی افرادی که برون‌گرا هستند بیشتر در اجتماع حضور دارند و این افراد دوستان بیشتری دارند و بهتر می‌توانند در فعالیت‌های اجتماعی مشارکت بکنند، این افراد به راحتی برانگیخته نمی‌شوند و سطح بالایی برای برانگیختگی نیاز دارند. همچنین افراد با ویژگی روان‌رنجورخویی واکنش‌های هیجانی بالاتری را به اضطراب تنش نشان می‌دهند. همچنین افراد با سبک شخصیتی سایکوزگرایی دارای ویژگی‌های پرخاشگرانه، سرد، فاقد حس همدردی و خودمحوری می‌باشند (۳۴). در سبک شخصیت گشودگی به تجربه نیز افراد تمایل دارند تجربه‌های متفاوت و تازه‌ای را کسب کنند. افراد با ویژگی‌های توافق‌پذیری نیز تلاش می‌کنند تا پذیرش کسب کنند (۳۵). از سویی دیگر افراد

وظیفه‌شناس نیز در صورتی که وظایفی به آنها محول شود به بهترین صورت این وظیفه را انجام می‌دهند و می‌توان به تعهد این افراد اعتماد کرد (۳۶). با توجه به آنچه مطرح شده است ویژگی‌های شخصیتی نقش مهمی در شکل‌گیری و حفظ روابط زناشویی دارند. زیرا، افرادی که دارای ویژگی‌های شخصیتی مثبت مانند برون‌گرایی و همدلی هستند، معمولاً بیشتر به بخشودگی تمایل دارند. این بخشودگی می‌تواند به بهبود رضایت زناشویی کمک کند، زیرا همسران قادرند خطاها و نواقص یکدیگر را بهتر بپذیرند و از آنها عبور کنند (۲۹).

به طور خاص در ارتباط با پژوهش حاضر خلاهای پژوهشی قابل توجهی دارد. یکی از این خلاها، فقدان توجه به تجربیات منحصر به فرد در زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی است. بسیاری از مطالعات به بررسی روابط احساسی و زناشویی در جمعیت‌های عمومی می‌پردازند، اما زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی ممکن است با چالش‌های عاطفی و اجتماعی ویژه‌ای روبه‌رو شوند که بر کیفیت رابطه آنها تأثیر می‌گذارد. تحقیقات ضروری است تا به طور دقیق‌تری عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی و صمیمیت در این گروه را بررسی کنند، چرا که نشانگان افسردگی می‌تواند توانایی فرد در تجربه و ابراز صمیمیت را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این، ممکن است تأثیر ویژگی‌های شخصیتی، مانند همدلی و انعطاف‌پذیری در این شرایط فاکتورهای کلیدی باشند که در مدل‌های موجود به درستی بررسی نشده‌اند. خلا دیگری که وجود دارد، عدم وجود مدل‌های جامع و چند بعدی است که به بررسی روابط پیچیده بین این متغیرها بپردازند. اکثر پژوهش‌ها به بررسی تأثیر مستقیم یکی یا دو متغیر روی یکدیگر محدود هستند و به تحلیل تعاملات میان‌روابطی و میانجی‌گری ویژگی‌های شخصیتی به شکل یکپارچه نمی‌پردازند. لذا، باید بررسی شود که چگونه بخشودگی و رضایت زناشویی می‌تواند از طریق ویژگی‌های شخصیتی بر صمیمیت زناشویی اثر بگذارند و این پدیده‌ها در چه شرایطی تقویت یا تضعیف می‌شوند. این ناکافی بودن مدل‌های موجود می‌تواند مانع از درک کامل از چگونگی بهبود روابط زناشویی در زنان متأهل با نشانگان افسردگی شود و بر

انجام پژوهش قبل از پاسخ‌دهی به سؤالات پرسشنامه، به شرکت‌کنندگان این اطمینان داده شد که اطلاعات دریافت شده به صورت کاملاً محرمانه و بدون دریافت اطلاعات شناسنامه‌ای بود. در نهایت پس از دریافت پاسخنامه‌های پژوهش، داده‌های پژوهش حاضر با روش آماری همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای AMOS-24 و SPSS-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

پرسشنامه افسردگی (BDI-II): این پرسشنامه توسط بک

و همکاران (۱۹۹۶) (۳۷) طراحی و دارای ۲۱ گویه است. شیوه نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت چهاردرجه‌ای از صفر تا سه است. حداقل نمره در این آزمون صفر و حداکثر آن ۶۳ است. کسب نمره ۰ تا ۱۳ افسردگی هیچ یا کمترین افسردگی، نمره ۱۴ تا ۱۹ افسردگی خفیف، نمره ۲۰ تا ۲۸ افسردگی متوسط و نمره ۲۹ تا ۶۳ افسردگی شدید را نشان می‌دهد. همبستگی این آزمون با مقیاس درجه بندی همیلتون برای افسردگی (۰/۷۳)، مقیاس خودسنجی افسردگی زونگ (۰/۷۶)، و مقیاس افسردگی MMPI (۰/۷۶) به دست آمده است (۳۷). همچنین روایی همگرای این پرسشنامه از طریق اجرای همزمان آن با مقیاس ناامیدی بک (۱۹۸۸)، و سیاهه اضطراب بک (۱۹۹۳) به ترتیب برابر ۰/۶۸ و ۰/۶۰ به دست آمده و پایایی این مقیاس نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ گزارش شده است (۳۷). در ایران تنجانی طاهری و همکاران (۳۸)، ضریب همبستگی درون طبقه ای برای این پرسشنامه را ۰/۸۱ و ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۹۳ گزارش کردند. همچنین برای بررسی روایی همزمان پرسشنامه افسردگی بک از پرسشنامه سلامت عمومی (گلدبرگ و هیلر، ۱۹۷۹) و مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (لاویبوند و لایویبوند، ۱۹۹۵) استفاده شد. ضرایب همبستگی پرسشنامه افسردگی بک با هر یک از خرده آزمون‌های افسردگی ۰/۶۸ و اضطراب ۰/۶۶ مربوط به پرسشنامه سلامت عمومی و خرده آزمون‌های افسردگی ۰/۷۳، اضطراب ۰/۶۸ و استرس ۰/۶۳ مربوط به مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس محاسبه شد که این نتایج نشان می‌دهد آزمون از روایی همزمان خوبی برخوردار است (۳۸). در

طراحی مداخلات مؤثر تأثیر بگذارد. لذا، پر کردن این خلاها می‌تواند به ایجاد راهکارهای عملی و پژوهش‌های آینده در این حوزه کمک کند. از این رو پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این پرسش بود که «آیا مدل صمیمیت زناشویی براساس بخشودگی و رضایت زناشویی با میانجیگری ویژگی‌های شخصیتی در زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی از برازش مطلوبی برخوردار است؟».

روش کار

این پژوهش به لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های بنیادی و به لحاظ شیوه‌ی گردآوری اطلاعات در گروه پژوهش‌های توصیفی - همبستگی (از نوع معادلات ساختاری) بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل زنان متأهل دارای نشانگان افسردگی مراجعه‌کننده به مراکز روانشناسی و خدمات درمانی وابسته به بهزیستی و سازمان نظام روانشناسی استان تهران در سال ۱۴۰۳ بود. جهت گزینش نمونه پژوهش به روش نمونه-گیری هدفمند تعداد ۲۰۰ نفر از زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز روانشناسی و خدمات درمانی وابسته به بهزیستی و سازمان نظام روانشناسی استان تهران در سال ۱۴۰۳ که تشخیص نشانگان افسردگی را از روانشناس مرکز دریافت کرده‌اند و در پرسشنامه افسردگی بک و همکاران (۱۹۹۶) (۳۷) نمره بالاتر از میانگین (۲۹) کسب کردند به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ملاک‌های ورود شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، تأهل و ازدواج قانونی شرکت‌کنندگان، عدم سابقه طلاق یا ازدواج مجدد، عدم سابقه ابتلا به اختلالات روان-پزشکی و بیماری جسمی حاد و عدم اعتیاد (طبق فرم خوداظهاری شرکت‌کنندگان) بود. همچنین ملاک‌های خروج از پژوهش شامل عدم پاسخ‌گویی به سؤالات پرسشنامه در زمان تعیین شده و ارسال دیر پاسخنامه توسط شرکت‌کنندگان بود. روش اجرای از پژوهش پژوهش پژوهش بدین صورت بود که پرسشنامه‌های پژوهش به صورت منظم و با ترتیب معین در محیط گوگل فرم تعریف شدند و از طریق فضای مجازی در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد. ضمن تشریح چگونگی

مقیاس سنجش، «بخشودگی» (FFS): این مقیاس توسط پولارد و اندرسون (۱۹۹۸) (۴۳)، طراحی و دارای ۴۰ گویه است. پرسشنامه شامل دو بخش است که بخش نخست (پرسش‌های ۱ تا ۲۰)، بخشودگی را در خانواده‌های اصلی (والدین) و بخش دوم (پرسش‌های ۲۱ تا ۴۰) میزان بخشودگی را در خانواده‌های همسران می‌سنجد که در این پژوهش از بخش دوم پرسشنامه استفاده شد. پاسخ هر عبارت شامل یک طیف چهار درجه‌ای (از الف=۴ امتیاز تا د=۱ امتیاز) است. نمرات بالا در این مقیاس نشان‌دهنده میزان بخشودگی بیشتر و نمرات پایین نشان‌دهنده میزان بخشودگی کمتر است. در کل حداکثر امتیازی که فرد از مجموع نمرات قسمت خانواده اصلی و هسته‌ای بدست می‌آورد ۱۶۰ و حداقل ۴۰ است. پولارد و همکاران (۴۳)، در تحقیقی بر روی ۲۲۹ زن و ۱۱۳ مرد، ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۹ گزارش کردند. برای بررسی روایی پرسشنامه بخشودگی خانواده، با استفاده از یک نمونه ۳۴۲ نفری، این پرسشنامه را با مقیاس خودمختاری ورتینگتون و مقیاس اخلاق رابطه‌ای همبسته کردند. نتایج تحلیل نشان داد که خرده مقیاس‌های این پرسشنامه از روایی همگرایی مطلوبی برخوردار هستند. سیف و بهاری (۴۴) در جامعه ایرانی پایایی قسمت مربوط به خانواده را ۰/۸۴ و قسمت مربوط به زوجین را ۰/۸۵ گزارش کرده‌اند. میزان ضریب نسبی مقیاس سنجش بخشودگی رقم ۸/۸۸ بدست آمده است که این رقم معرف ضریب تمیز مطلوب برای مقیاس بخشودگی است. در پژوهش حاضر پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۰ محاسبه شده است.

پرسشنامه رضایت زناشویی (ENRICH): این پرسشنامه توسط اولسون (۱۹۹۸)، طراحی و دارای فرم کوتاه ۴۷ گویه است. نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای (از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) نمره‌گذاری می‌شود (۴۵). ضریب آلفای «پرسش نامه انریچ» در گزارش اولسون و همکاران (۱۹۹۸)، برای خرده مقیاس‌های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی

پژوهش حاضر نیز پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۰ محاسبه شده است.

پرسشنامه صمیمیت زناشویی (MINQ): این پرسشنامه توسط باگاروزی (۲۰۰۱) (۳۹) طراحی و دارای ۴۱ گویه و ۸ مؤلفه است که عبارتند از: صمیمیت عاطفی، صمیمیت روانشناختی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت جنسی، صمیمیت بدنی، صمیمیت معنوی، صمیمیت زیباشناختی و صمیمیت اجتماعی- تفریحی. شیوه نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ده درجه‌ای (از به هیچ وجه چنین نیازی وجود ندارد=۱ تا بسیار نیاز زیادی وجود دارد=۱۰) است. دامنه نمرات در کل پرسشنامه بین ۴۱ تا ۴۱۰ است. نمره بالاتر نشان‌دهنده صمیمیت بیشتر و نمره پایین‌تر نشان‌دهنده صمیمیت کمتر بین زوجین است. نتایج تحلیل باگاروزی (۲۰۰۱)، روی شرکت-کنندگان نشان داد پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ است (۴۰). همچنین برای روایی سازه از روش همسانی درونی استفاده کرد، به این صورت که ضریب همسانی درونی آزمون از طریق ضریب همبستگی هر گویه با نمره کل بررسی شد که ضرایب همبستگی بین ۰/۷۵ تا ۰/۷۸ مثبت و معنادار برآورد شد. در ایران برای اولین بار اعتمادی و همکاران (۴۱)، برای تعیین روایی محتوایی و صوری، پرسشنامه را در اختیار ۱۵ استاد مشاوره و ۱۵ زوج قرار داد و روایی محتوایی آن تأیید شد و ضریب پایایی کل این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ را ۰/۹۴ گزارش کردند. در پژوهش خمسه و حسینیان (۴۲)، آلفای کرونباخ برای صمیمیت عاطفی ۰/۸۹، روان‌شناختی ۰/۸۲، عقلانی ۰/۸۱، جنسی ۰/۹۱، اجتماعی- تفریحی ۰/۸۱، زیبایی‌شناختی ۰/۷۶، فیزیکی ۰/۸۰، معنوی ۰/۶۵ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۲ به دست آمده است. همچنین برای تعیین روایی آزمون، این پرسشنامه همراه با پرسشنامه صمیمیت زناشویی، هم زمان به وسیله ۳۰ زوج پاسخ داده شد، که ضریب همبستگی بین نتایج دو آزمون صمیمیت، بیانگر همبستگی معنی‌دار ۰/۶۵ است. در پژوهش حاضر پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۳ محاسبه شده است.

۲۸، ۴۳، ۱۸، ۴۸، ۳۳، ۱۳ و ۳) معرفی می‌شوند. شیوه نمره-گذاری این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای (از کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) است و گویه‌های ۲، ۶، ۸، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۲، ۲۶، ۲۸، ۳۲، ۳۸، ۴۱، ۴۶ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. خرمایی (۴۶)، پایایی و روایی این مقیاس ۰/۷۵ آلفای کرونباخ گزارش داده است. برای عامل روان رنجورخویی، گشودگی به تجربه، وظیفه مداری، توافق پذیری، برون‌گرایی، به ترتیب ضرایب ۰/۸۸، ۰/۷۸، ۰/۸۰، ۰/۸۰ و ۰/۷۸ به دست آمد که نشانگر پایایی مطلوب این ابزار است. در پژوهش حاضر پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۳ محاسبه شده است.

نتایج

از میان شرکت‌کنندگان در پژوهش تعداد ۱۳۳ نفر (معادل ۶۶/۵ درصد) خانه دار و ۶۷ نفر (معادل ۳۳/۵ درصد) شاغل بودند. همچنین ۳۳ نفر (معادل ۱۶/۵ درصد) از شرکت‌کنندگان دارای تحصیلات دیپلم، ۱۰۱ نفر کاردانی (معادل ۵۰/۵ درصد)، ۳۱ نفر کارشناسی (معادل ۱۵/۵ درصد) و ۳۵ نفر (معادل ۱۷/۵ درصد) دارای تحصیلات کارشناسی ارشد بودند. همچنین میانگین نمرات افسردگی ۳۹/۴۱ و انحراف استاندارد ۱۱/۳۷ بود.

جدول ۱ ماتریس همبستگی، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات طلبی به ترتیب از این قرار است: ۰/۹، ۰/۸۱، ۰/۷۳، ۰/۶۸، ۰/۷۵، ۰/۷۴، ۰/۷۶، ۰/۴۸، ۰/۷۷ و ۰/۷۲. در ایران نیز اولین بار سلیمانان (۱۳۷۳)، همبستگی درونی آزمون را برای فرم بلند ۰/۹۳ و برای فرم کوتاه ۰/۹۵ محاسبه و گزارش کرده است. همچنین در پژوهش مهدویان (۱۳۷۶)، در کاررویی اعتبار آزمون انریچ با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون وبا روش بازآزمایی، به فاصله یک هفته (برای مردان ۰/۹۳ و برای زنان ۰/۹۴) و برای مردان و زنان (۰/۹۴)، به دست آوردند (۴۵). این ضرایب برای خرده مقیاس‌های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه‌ی جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات طلبی، وجهت‌گیری مذهبی گروه زنان و مردان به ترتیب از این قرار است: ۰/۷۲، ۰/۸۵، ۰/۷۶، ۰/۷۶، ۰/۷۶، ۰/۸۱، ۰/۶۳، ۰/۶۹، ۰/۸۷، ۰/۶۹، ۰/۶۲ و ۰/۷۳ به دست آمده است.

پرسشنامه پنج عامل بزرگ شخصیتی گلدبرگ

(Big 5): این پرسشنامه توسط گلدبرگ (۱۹۹۹) (۳۳) طراحی و دارای ۵۰ گویه است. در این پرسشنامه برای ارزیابی هر یک از پنج عامل بزرگ شخصیت ۱۰ گویه وجود دارد. این پنج عامل عبارتند از: روان‌رنجورخویی (گویه‌های ۲۴، ۴، ۴۴، ۴۹، ۲۹، ۱۹، ۱۴، ۹، ۳۴ و ۳۹)، برون‌گرایی (گویه‌های ۳۱، ۴۶، ۲۱، ۱۱، ۱، ۲۶ و ۱۶)، گشودگی به تجربه (گویه‌های ۲۵، ۱۵، ۵۰، ۲۰، ۱۰، ۳۰، ۳۵، ۵، ۴۰ و ۴۵)، توافق‌پذیری (گویه‌های ۳۲، ۷، ۲، ۲۲، ۱۷، ۱۲، ۳۷، ۲۷ و ۴۲) و وظیفه مداری (گویه‌های ۳۸،

جدول ۱. ماتریس همبستگی، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	میانگین	انحراف استاندارد
۱. صمیمیت زناشویی										۱۳۸/۰۴	۱۲/۴۴
۲. بخشودگی	۰/۳۵**									۵۹/۵۳	۳/۹۵
۳. رضایت زناشویی	۰/۳۴**	۰/۴۲**								۸۳/۲۵	۸/۵۳
۴. روان رنجورخویی	-۰/۳۷**	-۰/۲۷**	-۰/۴۱**							۴۰/۲۹	۳/۲۱

۳/۱۱	۱۲/۳۶			۱	۰/۳۲*	۰/۵۳**	۰/۴۳**	۰/۳۸**	۵. برونگرای
۳/۳۵	۲۰/۱۹			۱	۰/۳۷**	۰/۳۳**	۰/۴۲*	۰/۳۹**	۶. گشودگی به تجربه
۴/۱۷	۱۶/۳۷			۱	۰/۳۸**	۰/۳۶**	۰/۴۱*	۰/۳۷**	۷. توافق پذیری
۱/۳۵	۱۶/۸۵			۱	۰/۴۱*	۰/۳۳**	۰/۳۹**	۰/۳۸**	۸. وظیفه مداری
۹/۱۳	۱۰۶/۰۷			۱	۰/۴۹**	۰/۴۸*	۰/۴۷**	۰/۳۷**	۹. نمره کلی ویژگی -

های شخصیتی

* P < ۰/۰۵ ** P < ۰/۰۱

بود (بخشودگی ۴/۸، رضایت زناشویی ۵/۵۱، روان رنجورخویی ۴/۷۴، برونگرای ۵/۶۳، گشودگی به تجربه ۶/۶۴، توافق پذیری ۵/۷۴، وظیفه مداری ۵/۷۲). شاخص تحمل نیز برای همه متغیرهای مستقل بیشتر از صفر و نزدیک به یک و در دامنه مطلوب بود (بخشودگی ۰/۶۸، رضایت زناشویی ۰/۴۵، روان- رنجورخویی ۰/۴۱، برونگرای ۰/۳۸، گشودگی به تجربه ۰/۴۱، توافق پذیری ۰/۳۷، وظیفه مداری ۰/۳۲). برای آزمون دوربین واتسون برابر با ۱/۹۵ بود و بین مقدار مناسب ۱/۵ تا ۲/۵ قرار داشت. بنابراین می توان گفت که فرض استقلال مقادیر خطا از یکدیگر نیز رعایت شده است.

بر اساس نتایج جدول شماره ۱، مقدار ضریب همبستگی پیرسون بین بخشودگی، رضایت زناشویی، ویژگی های شخصیتی برونگرای، گشودگی به تجربه، توافق پذیری و وظیفه مداری با صمیمیت زناشویی به ترتیب ۰/۳۵، ۰/۳۴، ۰/۲۹، ۰/۴۳، ۰/۴۰، ۰/۳۶، ۰/۳۸، ۰/۳۹، ۰/۳۷ و ۰/۳۸ به دست آمده است که رابطه مثبت و معنادار و بین روان رنجورخویی با صمیمیت زناشویی ۰/۲۷- به دست آمده است که رابطه منفی و معنادار است (P < ۰/۰۱). ارزش های کشیدگی و چولگی همه متغیرها در محدوده ± 2 است. این مطلب بیانگر آن است که توزیع داده های مربوط به متغیرهای پژوهش از نرمال بودن تک متغیری انحراف آشکاری نشان نمی دهند. همچنین، عامل تورم واریانس همه متغیرهای مستقل کمتر از ۱۰ و در دامنه مطلوب

جدول ۲. نتایج ضرایب اثرات مستقیم در الگوی ساختاری مورد مطالعه

P	T	Beta	SE	B	مسیر
۰/۰۰۱	۲۱/۵۸	۰/۳۳	۰/۱۹	۴/۱۷	ضریب مسیر مستقیم بخشودگی ← صمیمیت زناشویی
۰/۰۰۲	۱/۸۴	۰/۳۴	۰/۱۸	۴/۱۶	ضریب مسیر مستقیم رضایت زناشویی ← صمیمیت زناشویی
۰/۰۰۱	۱۲/۱۶	۰/۳۱	۰/۳۶	۴/۷۵	ضریب مسیر مستقیم ویژگی های شخصیتی ← صمیمیت زناشویی
۰/۰۰۱	۴/۲۸	۰/۳۵	۰/۱۲	۰/۵۷	ضریب مسیر مستقیم بخشودگی ← ویژگی های شخصیتی
۰/۰۰۱	۱۰/۷۱	۰/۲۹	۰/۱۲	۰/۴۷	ضریب مسیر مستقیم رضایت زناشویی ← ویژگی های شخصیتی

رضایت زناشویی و ویژگی های شخصیتی نیز مثبت و معنادار است و بخشودگی و رضایت زناشویی، به صورت مثبت و معنادار ویژگی های شخصیتی را پیش بینی می کند.

بر اساس نتایج جدول ۲ ضریب مسیر بین بخشودگی، رضایت زناشویی، ویژگی های شخصیتی و صمیمیت زناشویی در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است و بخشودگی، رضایت زناشویی و ویژگی های شخصیتی صمیمیت زناشویی را به صورت مثبت و معنادار پیش بینی می کند. همچنین ضریب مسیر بین بخشودگی و

جدول ۳. نتایج حاصل از تحلیل میانجی به روش بوت استرپینگ

مسیر	B	Beta	P-value
ضریب مسیر غیرمستقیم بخشودگی ← ویژگی های شخصیتی ← صمیمیت زناشویی	۲/۲۸	۰/۳۵	۰/۰۱۱
ضریب مسیر غیرمستقیم رضایت زناشویی ← ویژگی های شخصیتی ← صمیمیت زناشویی	۳/۳۹	۰/۳۷	۰/۰۰۱

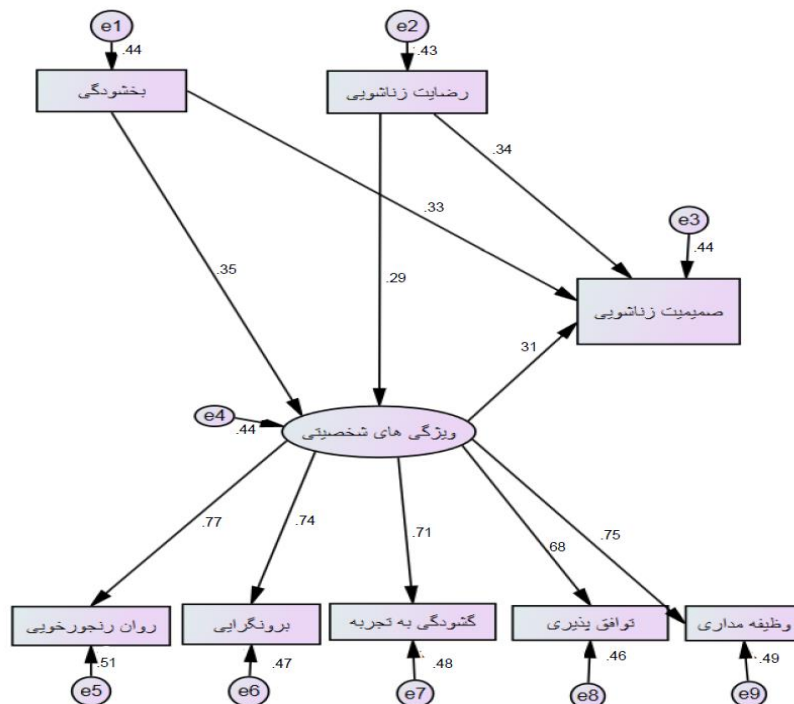
آماره ۱/۹۶ ۰/۰۴۶ ۰/۹۱ ۰/۹۲ ۰/۹۱ ۰/۸۴

نتایج جدول ۳ نشان داده است ضریب مسیر غیرمستقیم بین بخشودگی و صمیمیت زناشویی مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($\beta=0/35, p<0/01$). براساس نتایج جدول ۳ ضریب مسیر غیرمستقیم بین رضایت زناشویی و صمیمیت زناشویی مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است ($\beta=0/37, p<0/01$).

جدول ۴. شاخص های برازش مدل ساختاری

شاخص	AGF	GFI	CFI	IFI	NFI	RMSEA	X2/df
ص	۱					A	
براز							
ش							
ملاک	۰/۸۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۰۸	< ۵
ارزش	>	>	>	>	>		

نتایج جدول ۴ نشان داده است، مقدار به دست آمده در پژوهش حاضر ۱/۹۶ بود که حاکی از برازش خوب مدل بود. همچنین به طور کلی هر چه مقدار شاخص های GFI, IFI, NFI و CFI به یک نزدیک تر باشد حاکی از برازش مطلوب مدل است. با توجه به اینکه مقادیر به دست آمده برای چهار شاخص ذکر شده نزدیک یا برابر با ۰/۹۰ بوده، بنابراین بر اساس مقادیر این شاخص ها، مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است. برای شاخص $RMSEA$ نیز مقدار ۰/۰۸ بیانگر برازش مطلوب است که برای مدل پژوهش حاضر برابر ۰/۰۴۶ بود.

شکل ۱. مدل ساختاری پژوهش

بخشش می‌تواند به شکستن چرخه افکار منفی کمک کرده و به بهبود کیفیت تعاملات در زندگی مشترک منجر شود. این تأثیر می‌تواند به صورت مستقیم باشد؛ یعنی گذشت مستقیماً به افزایش نزدیکی و همدلی در زندگی مشترک منجر می‌شود. زیرا با کاهش درگیری‌ها و افزایش حس همدردی و درک متقابل، فضای امن‌تری برای بیان احساسات و نیازها ایجاد می‌شود. اما فراتر از این تأثیر مستقیم، «ویژگی‌های درونی و شخصیتی» افراد نیز نقش واسطه‌ای ایفا می‌کنند. برای مثال، زنانی که دارای خصوصیات شخصیتی مانند «همدلی بالا» و توانایی درک احساسات دیگران، «مسئولیت‌پذیری و وجدان کاری» و نظم و دقت در انجام کارها، و «پایداری احساسی» (توانایی حفظ آرامش در برابر ناملایمات) بیشتری هستند، ممکن است آمادگی بیشتری برای بخشش در زندگی مشترک داشته باشند (۲۸). در این افراد، گذشت تأثیر عمیق‌تری بر نزدیکی و همدلی در زندگی مشترک می‌گذارد. این ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند فرایند گذشت را آسان‌تر کنند و به فرد کمک کنند تا به شکلی سازنده‌تر با مشکلات زناشویی کنار بیاید و در نتیجه، به سطوح بالاتری از نزدیکی و همدلی دست یابد. بنابراین، بخشودگی هم به طور مستقیم و هم از طریق تعدیل ویژگی‌های شخصیتی، در ارتقاء نزدیکی و همدلی در زندگی مشترک این گروه از زنان نقش دارد.

همچنین نتایج نشان داده است رضایت زناشویی در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی در زنان متاهل دارای نشانگان افسردگی به صورت مستقیم و با میانجیگری ویژگی‌های شخصیتی نقش دارد. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهشی زنگنه (۱۷)، شهریوی و همکاران (۱۸)، رودباری و همکاران (۱۹)، یگانه‌فرد و همکاران (۲۰) و کاستا و همکاران (۲۱) همسو است که بیان کردند بین رضایت زناشویی و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت، رضایت زناشویی، به عنوان ارزیابی کلی فرد از میزان خشنودی و رضایت از ابعاد گوناگون رابطه زناشویی، می‌تواند به طور مستقیم بر نزدیکی و همدلی تأثیر بگذارد، زیرا یک رابطه رضایت‌بخش، فضایی

شکل فوق مدل ساختاری پژوهش در حالت استاندارد شده نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد رضایت زناشویی و بخشودگی و ویژگی‌های شخصیتی، صمیمیت زناشویی را تبیین می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی مدل یابی صمیمیت زناشویی براساس بخشودگی و رضایت زناشویی با میانجیگری ویژگی‌های شخصیتی در زنان متاهل دارای نشانگان افسردگی بود. نتایج نشان داده است که بخشودگی در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی در زنان متاهل دارای نشانگان افسردگی به صورت مستقیم و با میانجیگری ویژگی‌های شخصیتی نقش دارد. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهشی اسپرازاک و مارتینز دیاز (۲۳)، پهلوانی مجدآبادی و همکاران (۱۵)، و قنبری باغستان و همکاران (۱۶)، همسو است که بیان کردند بین بخشودگی و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد. همچنین نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهشی عابدی و همکاران (۲۶)، تردست و همکاران (۲۷)، نهو و همکاران (۲۸)، پریادهارشین و گاپالان (۲۹)، پیسزکاسکا (۳۰) و برودک و همکاران (۳۱) همسو است که بیان کردند بین ویژگی‌های شخصیتی یا صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت، بخشودگی نقشی مستقیم و همچنین با واسطه‌گری ویژگی‌های درونی فرد، در تقویت «نزدیکی و همدلی در زندگی مشترک» در میان زنانی که با نشانگان افسردگی روبرو هستند، ایفا می‌کند. با توجه به اینکه، بخشودگی به عنوان یک توانایی روانی پیچیده، به معنای رها کردن احساسات ناخوشایند مانند خشم، کینه، و تمایل به انتقام‌جویی نسبت به کسی است که آسیبی وارد کرده لذا در روابط زناشویی، این توانایی نه تنها به کاهش کشمکش‌ها و تنش‌های میان دو نفر کمک می‌کند، بلکه راه را برای بازسازی اعتماد و محکم‌تر شدن پیوندهای عاطفی هموار می‌سازد (۲۳). زنانی که با نشانگان افسردگی روبرو هستند اغلب با کمبود انرژی و دشواری در ارتباطات روبرو هستند. از این‌رو توانایی

مثبت و حمایتی می‌آفریند که در آن ابراز احساسات، اعتماد و آسیب‌پذیری آسان‌تر می‌شود. در زنانی که با علائم افسردگی روبرو هستند، این رضایت می‌تواند به عنوان یک عامل محافظ عمل کرده و به کاهش تأثیرات منفی خلق پایین بر ارتباطات زناشویی کمک کند و راه را برای صمیمیت و همدلی عمیق‌تر باز کند (۲۱). اما فراتر از این تأثیر مستقیم، پنج ویژگی اصلی سرشتی نقش واسطه‌ای مهمی ایفا می‌کنند. زنانی که در ویژگی “برون‌گرایی” برجسته هستند، تمایل بیشتری به تعاملات اجتماعی، ابراز احساسات، و شرکت فعال در فعالیت‌ها دارند که این خود می‌تواند به افزایش رضایت از زندگی مشترک و در نتیجه، به نزدیکی و همدلی بیشتر منجر شود. ویژگی “باوجدان بودن و وظیفه‌شناسی” که شامل نظم، دقت، و مسئولیت‌پذیری است، باعث می‌شود افراد به تعهدات خود در زندگی مشترک پایبند باشند و برای بهبود رابطه تلاش کنند، که این جدیت و تعهد، رضایت و به تبع آن، نزدیکی و همدلی را افزایش می‌دهد. “گشودگی به تجربه” نیز، به تمایل فرد برای کاوش ایده‌های جدید، خلاقیت، و انعطاف‌پذیری اشاره دارد، در زندگی مشترک به زوجین کمک می‌کند تا راه‌های جدیدی برای حل مشکلات بیانند و تجربه‌های مشترک متنوعی داشته باشند، که این امر رضایت و به دنبال آن نزدیکی و همدلی را تقویت می‌کند. ویژگی “دلپذیر بودن” یا موافق بودن که شامل مهربانی،

همدلی، و تمایل به همکاری است، باعث می‌شود این زنان کمتر اهل نزاع باشند و بیشتر به دنبال حفظ تعادل در رابطه باشند، که این به طور مستقیم بر رضایت از زندگی مشترک تأثیر می‌گذارد و زمینه را برای نزدیکی و همدلی بیشتر فراهم می‌کند. در نهایت، “روان‌رنجورخویی” یا بی‌ثباتی هیجانی که با تمایل به تجربه هیجانات منفی مانند اضطراب، نگرانی، و نوسانات خلقی مرتبط است، می‌تواند چالش‌هایی را در رسیدن به رضایت از زندگی مشترک ایجاد کند، زیرا تمایل به تفسیر منفی وقایع و تجربه استرس بیشتر، می‌تواند به کاهش رضایت منجر شود (۳۰). این کاهش رضایت نیز به نوبه خود، مانعی برای نزدیکی و همدلی عمیق‌تر خواهد بود و در افراد افسرده، بر شدت تأثیرگذاری رضایت زناشویی بر صمیمیت آن‌ها اثرگذار است. به این ترتیب، رضایت از زندگی مشترک نه تنها به طور مستقیم بر نزدیکی و همدلی در زنان دارای نشانگان افسردگی تأثیر می‌گذارد، بلکه این تأثیر از طریق چگونگی بروز ویژگی‌های شخصیتی مانند برون‌گرایی، باوجدان بودن، گشودگی به تجربه، مسئولیت‌پذیری و روان‌رنجورخویی نیز تعدیل و میانجی‌گری می‌شود، که این تعامل پیچیده، اهمیت تمرکز همزمان بر رضایت از زندگی مشترک و پرورش و مدیریت این ویژگی‌های درونی را برای بهبود نزدیکی و همدلی در این گروه نشان می‌دهد.

References

- 1) Zhang C, Liang Y. The impact of education level on marital satisfaction: Evidence from China. *Social Sciences & Humanities Open*.2023 ;7(1): 100487.
- 2) Jejeebhoy S. J, Raushan M. R. Marriage without meaningful consent and compromised agency in married life: Evidence from married girls in Jharkhand, India. *Journal of Adolescent Health*.2022 ;70(3): S78-S85.
- 3) Mohanty M. Role of Marital Dissolution in Mental Depression of Younger Adults: Evidence from the United States. *Medical Research Archives*.2024; 12(3).
- 4) Motamed Al-Shariati A. Sadat Hojati Niko V. The relationship between the feeling of shame in childhood and depression in adulthood, 10th International Conference on Criticism and Analysis of Management in the Third Millennium, Tehran.2022.
- 5) Khan A. Y. R, Abdullah M. A, Gul R, Bhutta H. R, Imran M, Mazhar S. B, Tariq N. Prevalence of Anxiety and Depression Among Women With Polycystic Ovarian Syndrome: A Cross-Sectional Study From a Tertiary Care Hospital of Islamabad, Pakistan. *Cureus*.2024; 16(1).
- 6) Byık Sarı F, Cihan H. Marital Forgiveness Among Turkish Married Individuals: A Qualitative Study. *Marriage & Family Review*.2024; 1-27.
- 7) Mackinnon S. P, Hill T. G. Romantic Relationships, Intimacy, and Generativity. *The Development of Generativity across Adulthood*.2024, 230.
- 8) Du X, Chaiviboontham S, Sumdaengrit B. The experiences of Chinese colorectal cancer survivors in marital intimacy after ostomy creation: A qualitative study. *Belitung Nursing Journal*.2024 ; 10(2), 222.

- 9) Elbayouthi S. A. *Marital Compatibility of the Working Family* (Doctoral dissertation, University of Benghazi).2018.
- 10) Abeele M. M. V, Hendrickson A. T, Pollmann M. M, Ling R. Phubbing behavior in conversations and its relation to perceived conversation intimacy and distraction: An exploratory observation study. *Computers in Human Behavior*.2019; 100: 35-47.
- 11) Jesuorobo W. O, Igbineweka M. N. Coupling sex and emotional expressiveness as determinants of marital intimacy among married couples. *International Journal of Applied Guidance and Counseling*.2023 ; 4(1).
- 12) Patricia D. H. L, Stella B. R. L, Julita S, Patricia B. B. M, Patricia P. T. M, Mildred R. O, Myriam E. M. Marital adjustment, depression and quality of life of women with breast cancer and their intimate partners. *European Journal of Oncology Nursing*.2025; 74: 102765.
- 13) Asefa A, Millimouno T. M, Yimer N. B, Fellmeth G, Ku G. M. V, Sangare M, Beňová L. Antepartum depression among women attending antenatal care in the third trimester in Conakry, Guinea: Findings from the MISPOD study. *Journal of Affective Disorders Reports*.2025; 19: 100867.
- 14) Kasprzak A, Martínez-Díaz M. P. Assessment of forgiveness in couple relationships: Adaptation of the Marital Offense-Specific Forgiveness Scale (MOFS) to a Spanish sample. *Journal of Marital and Family Therapy*. 2024.
- 15) Pahlevani Majdabadi No, R, Mahmoudpour, A. Development of Marital Intimacy Model Based on Couple Maintenance Strategies, Distress Tolerance with the Mediating Role of Mindfulness. *The Women and Families Cultural-Educational*. 2022; 17(61): 11-34.
- 16) Ghanbari Baghestan A, Farahmand E, MD Nor, M. The Impact of "Intimacy", "Belonging" and "Forgiveness" on Marital Satisfaction: A Case Study of Married Women in Mashhad, Iran. *Cultural Studies & Communication*. 2021; 17(64): 163-183.
- 17) Zanganeh Azar. The relationship between intimacy and marital satisfaction with marital forgiveness among couples in Kermanshah. *New Advances in Behavioral Sciences*. 2014; 9(57):63-73.
- 18) Shahriar S, kazemianmoghadam K, Khalfi A, Mehrabizadeh Honarmand M. The Relationship between Marital Intimacy on Life Satisfaction with Mediating Love, Marital Compatibility, and Marital Satisfaction in the Employees Pepole. *Psychological Achievements*. 2023; 30(2): 37-58.
- 19) Rudbari M.Hosseini, Shahriarnejad H, Afshari A. Investigating the relationship between marital intimacy and forgiveness with marital commitment in married female employees working in education in Kerman city, Sixth National Conference on Care and Treatment, Ali Abad.2023.
- 20) yeganehfard L, vaziri S, afshani A. Analysis of Factors Related to Marital Satisfaction and Intimacy Based on Lived Experience of Incompatible Couples. *Biannual Journal of Applied Counseling*. 2022; 12(1): 63-90.
- 21) Costa E. C, Castanheira E, Moreira L, Correia P, Ribeiro D, Graça Pereira M. Predictors of emotional distress in pregnant women: the mediating role of relationship intimacy. *Journal of Mental Health*.2020 ;29(2): 152-160.
- 22) Li Q, Guo J, Chen Z, Ju X, Lan J, Fang X. Reciprocal associations between commitment, forgiveness, and different aspects of marital well-being among Chinese newlywed couples. *Family process*.2024; 63(2), 879-896.
- 23) Kasprzak, A, Martínez-Díaz M. P. Assessment of forgiveness in couple relationships: Adaptation of the Marital Offense-Specific Forgiveness Scale (MOFS) to a Spanish sample. *Journal of Marital and Family Therapy*.2025 ;51(1):e12738.
- 24) Berry E, Davies M, Dempster M. Managing Type 2 diabetes as a couple: The influence of partners' beliefs on diabetes distress over time. *Diabetes research and clinical practice*.2018 ;141, 244-255.
- 25) Helgeson V. S, Zajdel M, Tracy E. L, Allen N. A, Kent de Grey R. G, Litchman M. L, Berg C. A. Observed dyadic collaboration among couples coping with type 1 diabetes. *Journal of Family Psychology*.2022 ;36(1): 147.
- 26) Abedi S, Ghanei Arab F, Alian M. A study on increasing marital intimacy of couples with personality traits based on couple counseling, Third International Conference on Educational Sciences, Psychology, Counseling, Education and Training .2023.
- 27) Tardast L, Mami S, Ahmadi V, Nademi A. Structural Relationships between Personality Traits and Marital Satisfaction with the Mediation of Loneliness in Women and Men Referring to Counseling Centers in Ilam City. *JHPM* 2023; 12 (5) :60-73.

- 28) Nho J. H, Kim S. R, Choi W. K. Relationships among sexual function, marital intimacy, type D personality and quality of life in patients with ovarian cancer, with spouses. *European Journal of Cancer Care*.2022; 31(6): e13760.
- 29) Priyadharshini S, Gopalan R. T. Marital Adjustment, Love, Personal Intimacy, personality, dyadic coping and spirituality on marital stability. 2020.
- 30) Pyszkowska A. Personality predictors of self-compassion, ego-resiliency and psychological flexibility in the context of quality of life. *Personality and Individual Differences*.2020; 161, 109932.
- 31) Brudek P. J, Steuden S, Jasik I. Personality traits as predictors of marital satisfaction among older couples. *Psychoterapia*.2018 ;185(2): 5-20.
- 32) Eysenck S.B.G, Chan J. A comparative study of personality in adults and children: Hong Kong and England. *Personality and Individual Differences*.1982; 3(2): 153-160.
- 33) Goldberg L. R. A broad-bandwidth, public domain, personality inventory measuring the lower-level facets of several five-factor models. *Personality psychology in Europe*.1999; 7 (2): 7-28.
- 34) Buchman-Wildbaum T, Unoka Z, Dudas R, Vizin G, Demetrovics Z, Richman M. J. Shame in borderline personality disorder: Meta-analysis. *Journal of personality disorders*.2021; 35(1): 149-161.
- 35) Théberge D, Gamache D. Shame: A comparative study of personality traits and profiles. *Journal of Individual Differences*.2022; 43(4): 169.
- 36) Muris P, Meesters C, van Asseldonk M. Shame on me! Self-conscious emotions and big five personality traits and their relations to anxiety disorders symptoms in young, non-clinical adolescents. *Child Psychiatry & Human Development*.2018; 49, 268-278.
- 37) Beck A.T, Steer R.A, Brown G.K. Manual for the Beck Depression Inventory – II.The Psychological Corporation. Harcourt Brace & Company San Antonio. 1996.
- 38) Hamidi R, Fekrizadeh Z, Azadbakht M, Garmaroudi G, Taheri Tanjani P, Fathizadeh S, Ghisvandi E. Validity and reliability Beck Depression Inventory-II among the Iranian elderly Population. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*. 2015; 22(1): 189-198.
- 39) Bagarozzi, D.A (2001), *intimacy needs questionnaire*. Atlanta, human resources Consultants, volume5 (15): 2.
- 40) Sehat N, Shafiabadi A, Aghaei A. Effectiveness of the Treatment Through Self-Differentiation on the Couples' Marital Intimacy and Adjustment. *Medical Journal of Mashhad university of Medical Sciences*. 2021; 63(6): 2164-2174.
- 41) Etemadi O, Navabinejad Sh, Ahmadi A, Farzad V.A. Investigating the effectiveness of cognitive-behavioral couple therapy on intimacy in couples referring to counseling centers in Isfahan.. *Journal of Psychological Studies*. 2006; 2(1): 69-87.
- 42) Khamseh AHoseyniyan S. Gender Differences between Intimacy Dimensions of Married College Students. *Women's Studies*.2008;6(53): 40-52.
- 43) Pollard M, Anderson, R G. The development of family forgiveness scale. *Journal of family therapy*.1998; 20: 95-109.
- 44) Seif S, Bahari F. The forgiveness relationship, introducing a therapeutic model in family and marriage counseling. *Counseling News and Research*.2003; 2 (7-8):0-0.
- 45) Yahya rad E, Salimi Bajestani H, Asgari M, Farahbakhsh K. Development of a Model for Promoting Marital Satisfaction and Evaluation of its Effectiveness in Reducing the Tendency to Divorce. *The Women and Families Cultural-Educational*. 2021; 15(53): 55-84.
- 46) KHORMAEE F, FARMANI A. CONCLUDED THAT THE SHORT FORM OF GOLDBERG'S 50-ITEM PERSONALITY SCALE IS A SELF-REPORT INSTRUMENT THAT IS APPLIED IN RESEARCH WORKS AND HAS GOOD VALIDITY AND RELIABILITY IN IRANIAN POPULATION. *JOURNAL OF PSYCHOLOGICAL MODELS AND METHODS*[Internet]. 2014;4(16):29-39.

Original Article

Structural Equation Modeling of Marital Intimacy in Depressed Women: The Role of Forgiveness, Satisfaction, and Personality Traits

Received: 16/08/2025 - Accepted: 25/10/2025

Fatemeh Mahnaz Mashayekh¹
Afsaneh Boostan^{1*}
Farideh Dokanehi Fard¹

¹ Department of Counseling, Ro.C.,
Islamic Azad University,
Roudehen, Iran.

Email: afsaneh.boostan@iau.ac.ir

Abstract

Introduction: Problems in relation to marital intimacy in depressed individuals are considered a fundamental problem in couples' relationships. The aim of this study was to investigate modeling marital intimacy based on forgiveness and marital satisfaction mediated by personality traits in married women with depressive symptoms.

Methods: The present research method was descriptive-correlational of structural equations type. The statistical population of the study included married women with depressive symptoms referring to psychological centers and health services affiliated with the Welfare and Psychological System Organization of Tehran Province in 2024, and 200 people who scored higher than 29 on the Beck et al. (1996) Depression Questionnaire were selected for the research sample through purposive sampling. To collect data, depression questionnaires (Beck et al., 1996), marital intimacy (Bagarozzi, 2001), forgiveness scale (Pollard & Anderson, 1998), marital satisfaction questionnaire (Olson, 19985) and Big Five personality questionnaire (Goldberg, 1999) were used.

Results: The findings showed that there is a positive and significant relationship between forgiveness, marital satisfaction and personality traits and components of extraversion, openness to experience, responsibility and conscientiousness with marital intimacy and a negative and significant relationship between neuroticism and marital intimacy ($P < 0.01$). Also, marital intimacy is predicted based on forgiveness and marital satisfaction with mediation of personality traits in married women with depressive symptoms.

Conclusion: Given the favorable fit of the model, it is suggested that this study be used to identify factors related to marital intimacy in married individuals with depressive symptoms.

Keywords: Forgiveness, marital satisfaction, marital intimacy, depressive symptoms, personality traits